

Список літератури:

1. Захожай В. Б., Литвиненко Я. В., Захожай К. В., Литвиненко Р. Я. Система оподаткування та податкова політика: Навч. посібник / Під заг. ред. В. Б. Захожая та Я. В. Литвиненка. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 468 с..
2. Іванов Ю. Б., Крисоватий А. І., Десятнюк О. М. Податкова система. Підручник. – К.: Атіка, 2006. – 920 с.
3. Лицик А. І. Податки як інструмент фіскального адміністрування // Фінанси України. - №9, 2002 р. – С. 42 – 48.
4. Михайленко В., Проскура К. Спрощена система оподаткування як метод регулювання податкового навантаження // Економіст, №5, 2007 р. – С. 65 – 68.
5. Палей С. Застосування фінансової і податкової звітності для оцінки податкового тягаря // Бухгалтерський облік і аудит, №8, 2007 р. – С. 41 – 47.
6. Планування та адміністрування податкових надходжень як складова соціально – економічного розвитку регіону / За редакцією Давидова Г. М., Любченко О. М. Монографія. – Кіровоград: Поліграфічно – видавничий центр “Імекс - ЛТД”, 2007. – 374 с.

В статье рассмотрены основные составляющие информационной базы, которые используются при осуществлении налогового планирования, исследованы особенности составления налогового паспорта предприятия, определена его роль в разработке информационного обеспечения процесса планирования налоговых платежей на микроуровне.

In this article is demonstrated the basic of information, what may be used of the financial pay planning, studied of base of consist tax passport of enterprises, is defined of him role of the invent of information of the problem to consisting tax planning in the microeconomix.

УДК 336.722.24

Є.С. Кузьмін, асистент

Кіровоградський національний технічний університет

Проблеми інвестицій в розвиток земельного капіталу

В статті розглядаються чинники впливу на інвестиційне забезпечення розвитку земельного капіталу. Особлива увага приділяється покращенню інвестиційної привабливості. Запропоновано напрями удосконалення механізму інвестиційного забезпечення.

інвестиції, інвестування, обсяг інвестицій

Актуальність теми дослідження. Велика кількість господарств галузі отримали у власність землю, можуть купувати сільськогосподарську техніку, будують приміщення і споруди, формують основне стадо, закладають багаторічні насадження, створюють інші майнові об'єкти. Серед таких господарств суттєве місце займають фермерські господарства. Вартість лише сільськогосподарської техніки фермерів перевищує 0,5 млрд. грн., а загальний обсяг майна досягає 1 млрд. грн. Однак у наслідок недоліків обліку і статистики власність фермерів (їх капітал) недостатньо досліджена.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання теорії і практики інвестицій, формування джерел їх фінансування, ефективність інвестицій, стратегії інвестиційного розвитку досліджували зарубіжні автори Александер Г., Беренс В., Бейлі Д., Брігхем Ю., Гітман Л., Самуельсон П., Холт Р., Хонко Я., Шарп У. та інші. Вагомий внесок у

розвиток теорії інвестицій, оцінки їх ефективності, інвестиційної привабливості підприємств зробили вітчизняні вчені: Бланк І.О., Більський В.Г., Геєц В.М., Герасимчук М.С., Гойко А.Ф., Діброва А.Д., Кисіль М.І., Кропивко М.М., Ліпсіц І.В., Лукінов І.І., Мертенс О.В., Пересада А.А., Підлісецький Г.М., Саблук П.Т., Савчек В.П., Сергєєв С.С., Хачатуров Ч.С., Хобта В.М., Шестопад О.М. та інші. Окремі питання фінансового, ресурсного і проектного забезпечення інвестиційного процесу в сільськогосподарських підприємствах вивчали: Аліксійчук В.М., Балабанов І.Т., Дем'яненко М.Я., Ковальов В.В., Коденська М.Ю., Коновалов І.В., Месель-Веселяк В.Я., Федоров М.М., Саблук П.Т. та інші.

Мета і задачі дослідження. Метою дослідження є висвітлення проблем інвестицій в розвиток земельного капіталу, покращення ефективності інвестицій фермерських господарств.

Виходячи з поставленої мети у статті визначені наступні задачі:

- дослідити теоретичні та методологічні засади ефективності інвестицій фермерських господарств і обґрунтувати пропозиції щодо уточнення змісту основних інвестиційних понять;
- узагальнити методичні підходи до оцінки ефективності інвестицій фермерських господарств;
- здійснити оцінку сучасного стану та перспектив інвестиційного розвитку фермерських господарств.

Основний зміст роботи. Для фермерського господарства інвестиції у землю – це права на землю, її оформлення, купівля, покращення землі тощо. Інвестиції у людський капітал фермерського господарства – це навчання спеціальних робітників для потреб господарства.

Фермерське господарство, як інвестор, що безпосередньо вкладає в справу кошти, переслідує не тільки одну-єдину ціль (наприклад прагнення до прибутку), а цілий комплекс цілей одночасно (наприклад: прагнення до доходу, престижу, економічної влади, долі ринкового сегменту і тому подібне). Всі цілі між собою мають той чи інший зв'язок. В процесі інвестування різні цілі можуть між собою конкурувати, бути незалежними одна від одної, взаємодоповнювати одна одну. Але головною ціллю інвестування фермерських господарств є їх ефективність. Для досягнення цього в роботі висвітлено основні теоретичні засади ефективності інвестицій.

Кількість фермерських господарств зменшилась із 2677 в 2006 році до 2585 в 2007 році. Однак внаслідок виплати порівняно вищих розмірів орендної плати фермерські господарства привабливіші для селян як орендарі землі. Тому загальна площа земельних угідь у користуванні фермерських господарств, наприклад, в Кіровоградській області в 2006-2007 році збільшилась майже на 7% (рис. 1).

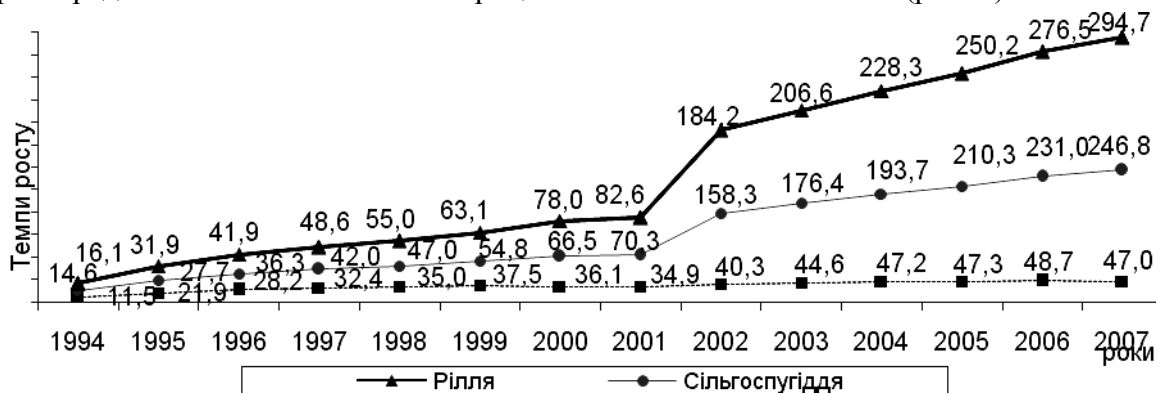

Рисунок 1 - Темпи росту кількості фермерських господарств та наданих їм земельних площ в Кіровоградській області (1991=1,0)

Селяни більше довіряють фермерським господарствам як орендарям, а тому передають їм в оренду земельні паї на тривалий строк. Фермерські господарства, в свою чергу, підвищують процент орендної плати за довгостроковий договір. Так, питома вага, взятих в оренду фермерськими господарствами земель, становить 69,3 % по Кіровоградській області та 70,7 % по Бобринецькому району (табл. 1).

Таблиця 1 - Структура розподілу земельних площ у 2007 році

	Питома вага, %				
	Загальна площа землі	у тому числі сільгоспугіддя	з них рілля	із загальної площі взято в оренду	у тому числі земельні частки (паї)
Кіровоградська обл.	100	99,7	98,5	69,3	75,9
Бобринецький р-н.	100	99,7	99,1	70,7	80,2

Забезпеченість фермерських господарств земельними ділянками, стан земельного наділу, його родючість, структура ґрунту, його властивості, мають вагомий вплив на динаміку і структуру фермерського капіталу, та інвестиційну діяльність в цілому.

Аналіз динаміки обсягів інвестицій фермерських господарств за 2006-2007 рр. свідчить про їх поступове збільшення (табл. 2).

Таблиця 2 - Обсяги інвестицій в основний капітал фермерських господарств Кіровоградської області за напрямками вкладення за 2006-2007 рр.

Показник	Інвестицій на 1 фермерське господарство, грн.		Інвестицій на 1 га с/г угідь, грн.	
	2006	2007	2006	2007
Будівлі, споруди, передавальні пристрої	397	2023	3	14
Транспортні засоби, машини та обладнання	5658	12997	44	92
Робоча і продуктивна худоба	6	28	0,05	0,2
Інші основні засоби	92	594	0,91	4,79
Нематеріальні активи	1	-	0,01	-
Інші необоротні активи	3	2	0,03	0,01
Разом	6153	15645	48	111

Здійснення цих інвестицій відбувається за рахунок різноманітних джерел фінансування (рис. 2).

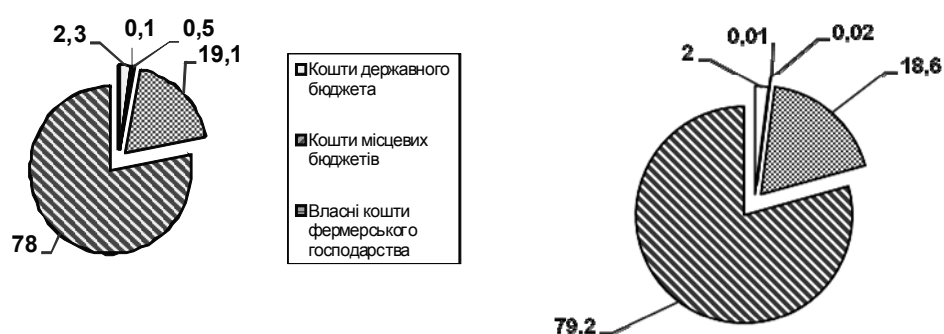

Рисунок 2 - Структура інвестицій фермерських господарств за джерелами фінансування

Враховуючи, що показники кількості сільськогосподарських виробничих кооперативів та площі землі в їх користуванні змінювалися у динаміці, в процесі досліджень визначено показники економічної ефективності інвестицій в основний та

оборотний капітал на основі питомих показників ефекту й витрат, розрахованих на 1 га с.-г. угідь (табл. 3).

Таблиця 3 – Основні показники загальної економічної ефективності інвестицій в основний і оборотний капітал сільськогосподарських підприємств Бобринецького району Кіровоградської області за 2005-2007 рр. (з розрахунку на 100 га с.-г. угідь)

Показники	Сільськогосподарські підприємства			з них фермерських господарств		
	2007 - 2006	2006 - 2007	2005- 2007	2005- 2006	2006- 2007	2005- 2007
Отримано на 1 грн. валових інвестицій приросту (у звітному періоді до базового) результативних показників:						
валового доходу	-0,32	0,27	-0,19	-0,54	0,29	-0,10
традиційного грошового потоку	-0,11	-0,07	-0,21	-0,51	0,39	0,08
чистого прибутку	-0,07	-0,06	-0,13	-0,43	0,40	0,12
повного ефекту	-0,12	-0,20	-0,24	-0,55	0,43	0,15
Отримано на 1 грн. чистих інвестицій приросту (у звітному періоді до базового) результативних показників:						
валового доходу	-0,48	0,19	-0,19	-1,24	0,43	-0,18
традиційного грошового потоку	-0,26	-0,17	-0,21	-1,18	0,56	0,11
чистого прибутку	-0,21	-0,11	-0,21	-1,09	0,57	0,17
повного ефекту	-0,24	-0,18	-0,29	-1,22	0,60	0,15

У досліджуваних фермерських господарствах протягом 2005-2007 рр. показник приросту повного ефекту, отриманого на 1 грн. як чистих, так і валових інвестицій, становив відповідно 21 і 29 коп., що більш як у 3 рази перевищує відповідні показники по інших аграрних підприємствах. Порівняно з іншими господарствами фермерські господарства виявилися більш стійкими до впливу зовнішніх і внутрішніх факторів.

Встановлено, що рівень ефективності інвестицій істотно залежить від їх концентрації. Особливо така залежність проявляється у зростанні приростів валового доходу й повного ефекту при збільшенні обсягів чистих інвестицій. Так, у фермерських господарствах Бобринецького району Кіровоградської області, де обсяг чистих інвестицій з розрахунку на 100 га сільськогосподарських угідь перевищував 30 тис. грн., на відміну від інших господарств одержано приріст валового доходу та повного ефекту. Відповідні залежності спостерігаються у випадках підвищення концентрації капіталу. Зростання загального обсягу чистих інвестицій на 1 господарство також зумовлює приріст чистого прибутку, валового доходу, традиційного грошового потоку та повного ефекту як з розрахунку на 1 грн. інвестицій, так і на одного працівника, 100 га сільськогосподарських угідь і 1 грн. капіталу. Тому підвищення рівня концентрації капіталу в фермерських господарствах є необхідною умовою їх подальшого розвитку.

Список літератури

1. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.91 р. № 1560 – XII.
2. Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств" від 22.05.1997 № 283/97.
3. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика В 2-х т.: Таллин: 1993.
4. Економічна енциклопедія у 3 т. - К.: Академія, 2002.
5. Закон України "Про підприємництво" від 07.02.1991р. №698 – XII.
6. Закон України "Про фермерське господарство" від 19 червня 2005 року № 973-IV.

В статье рассматриваются факторы влияния на инвестиционное обеспечение развития земельного капитала. Особое внимание отводится улучшению инвестиционной привлекательности. Предложены направления усовершенствования механизма инвестиционного обеспечения.

Factors of the influence are considered In article upon investment ensuring the development land capital. Emphases is conducted improvement to investment attractiveness. The Offered directions of the improvement of the mechanism of the investment provision.